

**Kraakweg 14 te Putten,
Gemeente Putten**

Inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven

Opdrachtgever

De Bunte Vastgoed Oost BV
Amsterdamseweg 34a
6710 AA Ede

Projectleider

[REDACTED]

Versie 01

Projectnummer

Synthegra Rapport S200029

Autorisatie

[REDACTED]

Datum

17-07-2020

COLOFON

Opdrachtgever : De Bunte Vastgoed Oost BV te Ede
Project : Putten Kraakweg 14
Projectnummer : S200029
Titel : Putten, Kraakweg 14, Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven
Datum : 17-07-2020
Projectleider : XXXXXXXXXX
Auteurs : XXXXXXXXXX
Autorisatie : XXXXXXXXXX, Senior KNA archeoloog
Druk : Syntheгра B.V., Leusden
Afbeeldingen : Syntheгра B.V., tenzij anders vermeld
ISSN : 1874-9771

Syntheгра B.V. is gecertificeerd voor de BRL 4000 protocollen 4001 t/m 4004 (landbodems)

Syntheгра B.V.

Olmenlaan 6a
NL-3833 AV Leusden
T: +31 (0)88 81 81 981
E: www.syntheгра.nl

© Syntheгра B.V., 2020

INHOUD

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	4
SAMENVATTING	5
1 INLEIDING	6
1.1 Onderzoekskader	6
1.2 Onderzoekdoel en vraagstellingen	6
1.3 Ligging en huidige situatie plangebied	7
1.4 Toekomstige situatie plangebied	8
2 VOORONDERZOEK	9
2.1 Inleiding	9
2.2 Gespecificeerde archeologische verwachting op basis van het proefsleuvenonderzoek uit 2004	9
3 VELDONDERZOEK	10
3.1 Methode	10
3.2 Landschapsgenese en bodemopbouw	11
3.3 Analyse sporen en structuren	11
3.3.1 Nieuwe tijd B (1650 - 1850 na Chr.)	11
4 BEANTWOORDING VAN DE ONDERZOEKSVRAGEN EN CONCLUSIES	13
4.1 Beantwoording van de onderzoeksvragen	13
4.2 Conclusies	14
5. ARCHEOLOGISCHE WAARDERING EN SELECTIEADVIES	14
5.1 Waardering	14
5.2 Selectieadvies	16
BRONNEN	17

Bijlagen:

Bijlage 1: overzicht Geologische tijdvakken

Bijlage 2: ASK

Bijlage 3: Sporenlijst

Afbeelding voorblad: plangebied Kraakweg 14

Administratieve gegevens

Toponiem	: Kraakweg 14
Plaats	: Putten
Gemeente	: Putten
Provincie	: Gelderland
Projectnummer	: S290029
Bevoegde overheid	: Gemeente Putten, [REDACTED]
Opdrachtgever	: De Bunte Vastgoed Oost BV
Uitvoerende instantie	: Synthegra B.V.
Datum uitvoering veldwerk	: 14-07-2020
Uitvoerders veldwerk	: [REDACTED]
Onderzoeksmelding (ARCHIS)	: 4873441100
Datum onderzoeksmelding	: 01-07-2020
Afrondingveldwerk	: 14-07-2020
Kaartblad	: 26G
Complex en ABR codering	: Percelering (IPER)
Periode	: Nieuwe tijd B
Oppervlakte	: Circa 1472 m ²
Perceelnummer(s)	: 5601 en 5602
Grond eigenaar / beheerder	: De Bunte Vastgoed Oost BV
Grondgebruik	: Deels tuin, deels bebouwd en bestraat.
Geologie	: Formatie van Boxtel en Laagpakket van Wierden
Geomorfologie	: Gordeldekzandglooiingen met oud bouwlanddek (code 4H51yc)
Bodem	: Hoge zwarte enkeerdgronden (code zEz21)
Depot	: Documentatie en vondsten zullen worden aangeleverd aan het Provinciaal Depot van Gelderland, te Nijmegen.

De onderzoek locatie wordt omsloten door de volgende coördinaten:

Noord:	x 168524	y 474320
Oost:	x 168549	y 474341
Zuid:	x 168583	y 474263
West:	x 168597	y 474275

Samenvatting

De aanleiding voor het hier gerapporteerde onderzoek is de nieuwbouw van vier woon-werk units. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van De Bunte Vastgoed Oost BV. Een proefsleuvenonderzoek in 2004 dat in de directe nabijheid werd uitgevoerd was leidend voor dit onderzoek. Op basis van het onderzoek uit 2004 werden archeologische resten verwacht met een datering vanaf de IJzertijd tot en met de Nieuwe tijd.

Doelstelling

Het doel van het inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde verwachting, zoals geformuleerd in hoofdstuk 2. Dit omvat het vaststellen van de aan- of afwezigheid, de aard, het karakter, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.¹ Het resultaat is een rapport met een waardering en een inhoudelijk (selectie-)advies, aan de hand waarvan een selectiebesluit genomen kan worden.

Het doel van het onderzoek zoals geformuleerd in het PvE² is onder meer om vast te stellen of binnen het plangebied een vindplaats aanwezig is en zo ja, het begrenzen van de op het terrein aanwezige archeologische waarden en het bepalen van de gaafheid en conservering ervan. Verder moet een gefundeerde afweging worden gemaakt met betrekking tot eventueel vervolgonderzoek.

Gevolgde onderzoeksmethode

Het proefsleuvenonderzoek aan de Kraakweg 14 te Putten is op 14 juli 2020 uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de uitgangspunten en randvoorwaarden zoals vastgelegd in het Programma van Eisen (PvE) dat is opgesteld door F. Stevens.³ Vanwege een aanwezige schuur en een boom was de ruimte beperkt. Daarom is in overleg met het bevoegd gezag ervoor gekozen om op de geplande locatie een sleuf van één graafbak breed aan te leggen en de overige aan te leggen vierkante meters ten westen van de oorspronkelijk geplande sleuf in een vier meter brede sleuf. De brede sleuf is gedocumenteerd als werkput deel 1, de smalle sleuf als werkput 1, deel 2.

Resultaten

Tijdens het proefsleuvenonderzoek is gebleken dat in het plangebied sprake is van een afgetopt cultuurdek. De overgang naar het daaronder liggende dekzand, de C-horizont, was abrupt. De oorspronkelijke bodemopbouw is verstoord. Tijdens het onderzoek is behalve meerdere recente sporen en natuurlijke sporen ook een spoor van landgebruik aangetroffen in de vorm van een perceel greppel. Volgens de kadastrale minuut uit 1811-1832 en de bijbehorende Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel, vormde de perceel greppel in de 19^e eeuw de begrenzing tussen een huis met erf en een tuin. Het aangetroffen spoor van landgebruik is niet behoudens waardig. Op grond van deze resultaten wordt geen vervolgonderzoek aanbevolen.

---

¹ SIKB 2018.

² Stevens 2020.

³ Stevens 2020.

1 Inleiding

1.1 Onderzoekskader

Synthegra B.V. heeft in opdracht van De Bunte Vastgoed Oost BV op 14 juli 2020 een archeologisch Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven⁴ uitgevoerd op een terrein aan de Kraakweg te Putten (afbeelding 1). De aanleiding voor het onderzoek is de realisering van vier nieuwe woon-werk units op een gezamenlijk oppervlak van 1472 m² aan de Kraakweg 14 in Putten. Er zullen geen kelders worden aangelegd en de fundering wordt tot maximaal 1,0 m beneden maaiveld aangelegd.

Door de voorgenomen graafwerkzaamheden, kunnen eventueel aanwezige archeologische waarden verloren gaan. Daarom is op basis van het bestemmingsplan, met daarin verwoord het gemeentelijk beleid, in het kader van een omgevingsvergunning voorafgaand aan de graafwerkzaamheden archeologisch onderzoek uitgevoerd.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de vigerende versie Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie.⁵ De uitgangspunten en randvoorwaarden voor dit onderzoek zijn vastgelegd in het Programma van Eisen (PvE) dat is opgesteld door F. Stevens.⁶ Dit PvE is namens de gemeente Putten getoetst en op 2 juli 2020 goedgekeurd door dhr. M. Wispelwey.

De bevoegde overheid, gemeente Putten, zal de resultaten van het onderzoek toetsen en een definitief selectiebesluit nemen aangaande de vrijgave van het plangebied voor verdere ontwikkeling zoals omschreven in de vergunningsaanvraag.

1.2 Onderzoeksdoel en vraagstellingen

Een proefsleuvenonderzoek dat in 2004⁷ in de directe omgeving werd uitgevoerd is leidend voor dit onderzoek. Met name de resultaten van proefsleuf 14 uit dit onderzoek, gelegen op een afstand van circa 40 meter, is leidend. Het doel van het inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde verwachting, zoals geformuleerd in het onderzoek uit 2004 (zie hoofdstuk 2). Dit omvat het vaststellen van de aan- of afwezigheid, de aard, het karakter, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.⁸ Het resultaat is een rapport met een waardering en een inhoudelijk (selectie-)advies, aan de hand waarvan een beleidsbeslissing (meestal een selectiebesluit) genomen kan worden.

Het doel van het onderzoek zoals geformuleerd in het PvE is het vast stellen of binnen het plangebied een vindplaats aanwezig is en zo ja, het begrenzen van de op het terrein aanwezige archeologische waarden en

---

⁴ IVO-P, protocol 4003

⁵ SIKB 2018.

⁶ Stevens 2020.

⁷ Blom 2004.

⁸ SIKB 2018.

het bepalen van de gaafheid en conservering ervan. Verder moet een gefundeerde afweging worden gemaakt met betrekking tot eventueel vervolgonderzoek.⁹

Het doel van het archeologische onderzoek is onder meer om vast te stellen of binnen het plangebied een vindplaats aanwezig is en zo ja, het begrenzen van de op het terrein aanwezige archeologische waarden en het bepalen van de gaafheid en conservering ervan. Verder moet een gefundeerde afweging worden gemaakt met betrekking tot eventueel vervolgonderzoek.

De volgende onderzoeksvragen uit het Programma van Eisen zullen worden beantwoord:¹⁰

1. Zijn er sporen en/of structuren aanwezig? Zo ja: wat is de aard, omvang, datering en conserveringstoestand van de sporen en structuren?
2. Welke materiaalcategorieën zijn aanwezig en hoe is de conserveringstoestand van de diverse vondstcategorieën?
3. Wat is de ruimtelijke spreiding van de archeologische resten, zowel horizontaal als verticaal/stratigrafisch?
4. Hoe ziet de bodemopbouw eruit en komt dit overeen met het beeld uit het vooronderzoek?
5. Welke nadere informatie kan dit onderzoek opleveren met betrekking tot het ontstaan en de bewoningsgeschiedenis van het gebied?
6. Welke relatie kan gelegd worden tussen de mogelijk aanwezige archeologisch resten en vindplaatsen in de wijdere omgeving?
- 7a. Hoe verhouden de resten zich tot het onderzoek aan het Husselerveld van het ARC uit 2004?
- 7b. Wat voegen de resten toe aan het onderzoek uit 2004?

1.3 Ligging en huidige situatie plangebied

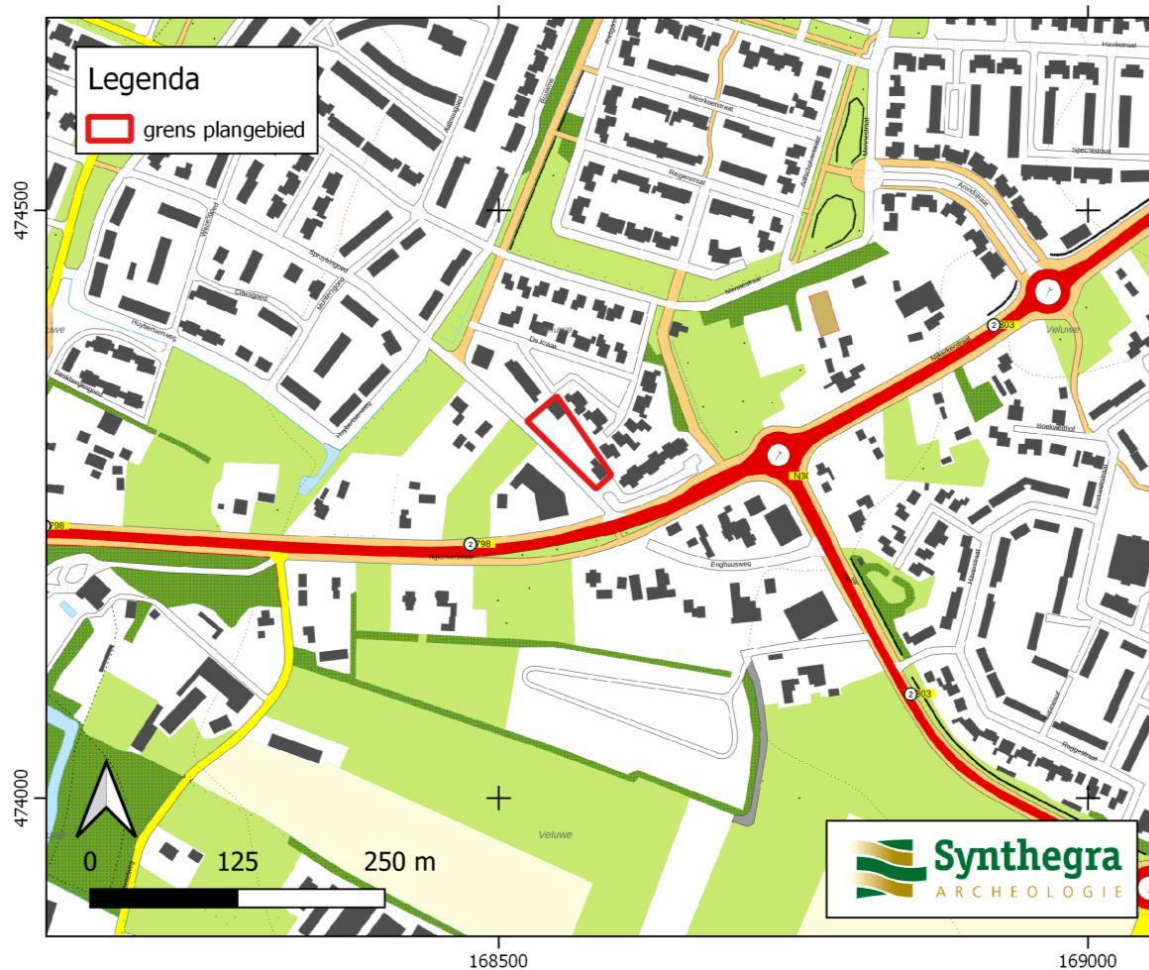
Het plangebied beslaat een oppervlak van circa 1472 m² en is gelegen aan de Kraakweg te Putten (afbeelding 1). Het plangebied is bebouwd met een huis en schuren en deels ingericht als tuin en grotendeels bestraat.

---

⁹ Stevens 2020.

¹⁰ Stevens 2020.

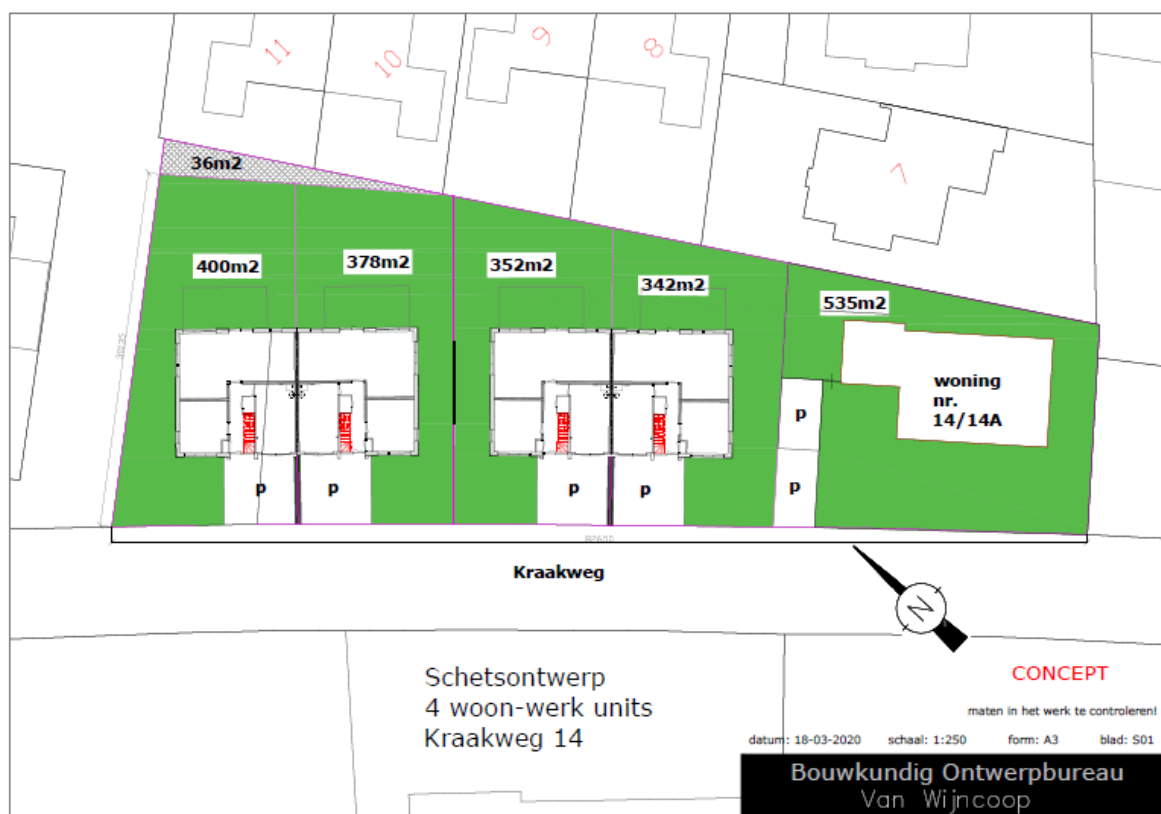

Afbeelding 1: Het plangebied, rood omkaderd, op de Topografische Kaart van Nederland 1:25.000 (Bron: Topografische Dienst 1998).

1.4 Toekomstige situatie plangebied

De huidige inrichting zal worden gewijzigd, er zullen vier woon-werk units worden gerealiseerd (afbeelding 2).

Afbeelding 2: Toekomstige situatie binnen het plangebied. (Bron: aangeleverd door opdrachtgever)

2 Vooronderzoek

2.1 Inleiding

Een proefsleuvenonderzoek dat in 2004¹¹ in de directe omgeving werd uitgevoerd is leidend voor dit onderzoek. Met name de resultaten van proefsleuf 14 uit dit onderzoek, gelegen op een afstand van circa 40 meter, is leidend.

2.2 Gespecificeerde archeologische verwachting op basis van het proefsleuvenonderzoek uit 2004

Uit de resultaten van de naastgelegen proefsleuf 14 (op circa 40 meter afstand) valt op te maken dat er resten zijn aangetroffen uit de periode Vroege Middeleeuwen tot en met Nieuwe tijd. De 146 aardewerkfragmenten afkomstig uit de sleuven 1, 2 en 14 zijn echter gescand op periode en bevatten geen nadere informatie. Wat opvalt is dat naast aardewerkfragmenten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd ook een component vroegmiddeleeuws aardewerk is aangetroffen, terwijl een vroegmiddeleeuwse component niet is aangetoond voor de sleuven 3 tot en met 9. Mogelijk is dit vroegmiddeleeuws materiaal niet herkend vanwege de grote mate van fragmentatie en de sterke vergelijkbaarheid in baksel en maakwijze voor deze twee periodes.

¹¹ Blom 2004.

Mogelijk is een prehistorische component aanwezig in het aardewerk afkomstig uit de sleuven 1, 2 en 14, maar op basis van de huidige gegevens is dit niet met zekerheid aan te tonen.¹²

Op basis van het vooronderzoek uit 2004 werden archeologische resten verwacht met een datering vanaf de IJzertijd tot en met de Nieuwe tijd. Voor wat betreft de IJzertijd en de Romeinse tijd bestonden de te verwachten archeologische resten uit bewoningssporen van (semi-permanente) nederzettingen, sporen van agrarisch/industrieel landgebruik en percelering en een cultuur laag. Voor wat betreft de archeologische resten uit de Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe tijd waren sporen van nederzettingen te verwachten, van agrarisch/industrieel landgebruik, percelering en een cultuur laag.

3 Veldonderzoek

3.1 Methode

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de uitgangspunten en randvoorwaarden zoals vastgelegd in het Programma van Eisen (PvE) dat is opgesteld door F. Stevens.¹³ Vanwege een aanwezige schuur en een boom was de ruimte beperkt. Daarom is in overleg met het bevoegd gezag ervoor gekozen om op de geplande locatie een sleuf van één graafbak breed aan te leggen en de overige aan te leggen vierkante meters ten westen van de oorspronkelijk geplande sleuf in een vier meter brede sleuf. De brede sleuf is gedocumenteerd als werkput deel 1, de smalle sleuf als werkput 1, deel 2.

In totaal is circa 105 m² onderzocht. Er is één vlak aangelegd. Er zijn twee profielkolommen van één meter breed gedocumenteerd (profiel 1.1 en 1.2). Ter hoogte van een perceel greppel (S5) is een bredere profielkolom gedocumenteerd (profiel 1.3).

De vlakaanleg heeft laagsgewijs plaatsgevonden tot op het vlakniveau waarop de grondsporen zichtbaar werden en het vlak te interpreteren was. Na iedere haal van de graafmachine is het vlak op vondsten en grondsporen gecontroleerd.

Enkele aangetroffen sporen zijn gecoupeerd en afgewerkt tot op het niveau dat noodzakelijk was voor het beantwoorden van de vragenstellingen.

Het vlak is getekend op een schaal van 1:50 en gefotografeerd. De profielen en de coupes zijn op schaal 1:20 getekend. Alle foto's van het vlak, sporen, coupes en profielen zijn voorzien van een noordpijl, een schaalstok en een fotobordje c.q. fotoformulier met het onderzoeksmeldingsnummer en objectgegevens. In de werkput is de vlakhoogte gemeten in een raai met een tussenafstand van 5 m.

---

¹² Blom 2004 in Stevens 2020.

¹³ Stevens 2020.

3.2 Landschapsgenese en bodemopbouw

Tijdens het proefsleuvenonderzoek is de bodemopbouw binnen het plangebied bestudeerd door middel van het documenteren van drie profielkolommen. In werkput 1, deel 2 zijn 2 kolommen gedocumenteerd in het noord profiel. In werkput 1, deel 2 is één kolom gedocumenteerd in het zuid profiel, ter hoogte van een perceel greppel (S5). Aan de basis van alle profielen is dekzand (C-horizont) aangetroffen bestaande uit licht geel matig fijn zand met roestvlekken. De oorspronkelijke bodemopbouw is verstoord. Direct op het dekzand bevond zich een circa 20 cm dik cultuurdek (S2000) bestaande uit donkergrijs matig fijn zand. Aan de basis van het cultuurdek zijn spitsporen te herkennen. Het cultuurdek was afgetopt en afgedekt door modern bouwzand (S1000) en bestrating (werkput 1, deel 1) en modern bouwzand (S1000) en graszoden in werkput 1, deel 2.

Afbeelding 3: Profielkolom 1.1 het dekzand wordt direct afgedekt door het restant van een cultuurdek met spitsporen.

3.3 Analyse sporen en structuren

Er zijn geen archeologische sporen aangetroffen die duiden op vroegere bewoning met uitzondering van een spoor van landgebruik in de vorm van een perceel greppel (zie §3.3.1). Enkele ovale sporen bestaande uit lichtgrijs tot grijs matig siltig zand met iets houtskool (S1 tot en met 3) bleken na couperen van natuurlijke aard te zijn. Verder werden recente verstoringen aangetroffen waaronder recente kuilen, brede bandensporen en een afwateringssleuf met pvc-buis.

3.3.1 Nieuwe tijd B (1650 - 1850 na Chr.)

Een perceel greppel (S5) die werd aangetroffen aan de oostzijde van werkput 1, deel 2 is vermoedelijk niet ouder dan de 19^e eeuw. De perceel greppel bevond zich op een diepte van circa 0,20 m beneden het maaiveld onder het moderne bouwzand en bestond uit donker bruingrijs matig siltig zand met iets houtskool. De greppel is circa 1,50 m breed en circa 0,60 m diep (zie afb. 4 en 5) en noordwest-zuidoost georiënteerd.

De greppel komt qua ligging overeen met een perceel greppel die staat weergegeven op de kadastrale minuut uit 1811-1832 en een bonnekaart uit 1892¹⁴ (zie afb. 6). In de greppel werd geen vondstmateriaal aangetroffen. Volgens de kadastrale minuut uit 1811-1832 en de bijbehorende Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel (OAT), vormde de perceel greppel in de 19^e eeuw de begrenzing tussen een huis en erf (perceelnummer 131) en tuin (perceelnummer 130) beiden destijds in bezit van rentenier dhr. F.H.A.P. van Erckelens uit Putten.

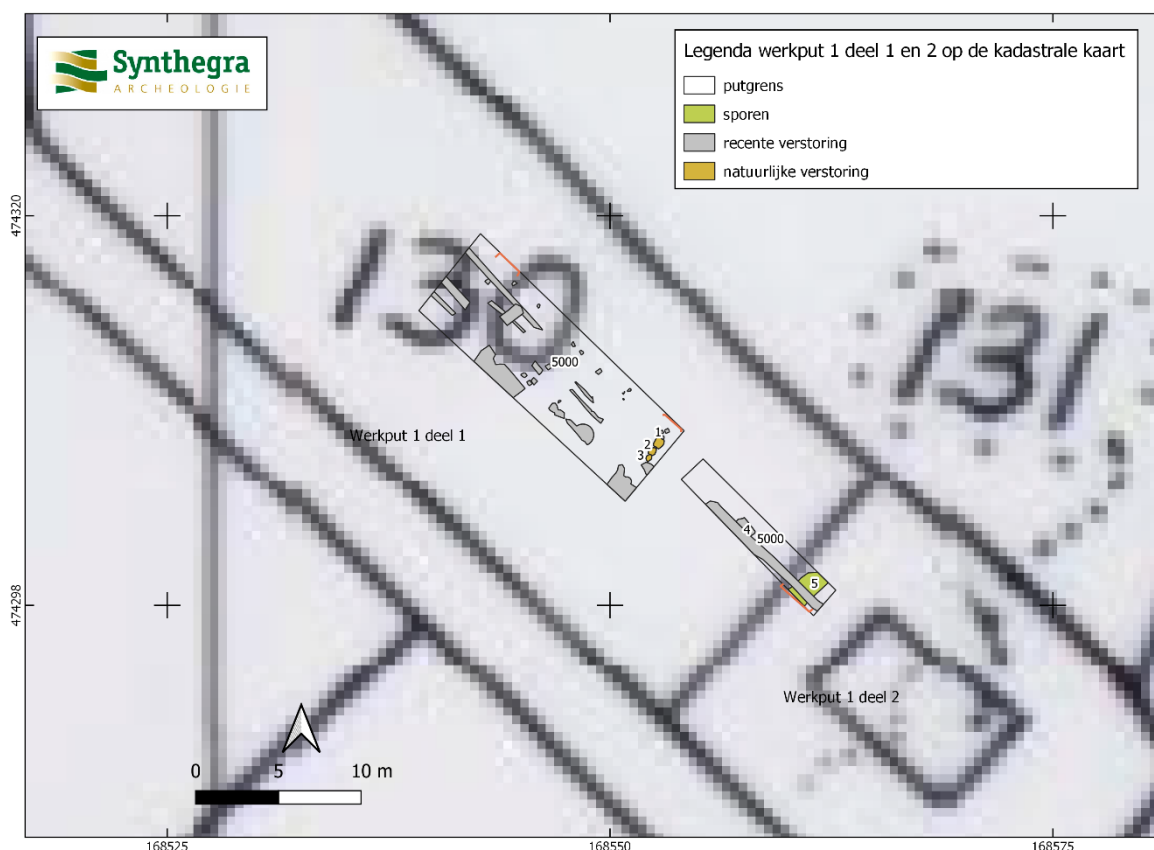

Afbeelding 4: Linker foto: werkput 1, deel 1 met recente verstoringen en op de voorgrond lichtgrijze natuurlijke verstoringen. Rechter foto: werkput 1, deel 2 met noordoost-zuidwest georiënteerde perceel greppel (S5) doorsneden door een recente sleuf met pvc-buis.

Afbeelding 5: Profiel 1.3 met doorsnede van de perceel greppel (S5) gezien richting het zuiden.

¹⁴ <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl/>

Afbeelding 6: De perceel greppel (S5) komt bij benadering overeen met een perceel greppel op de kadastrale minuut uit 1811-1832 tussen de percelen 130 en 132.

4 Beantwoording van de onderzoeksvragen en conclusies

4.1 Beantwoording van de onderzoeksvragen

1. Zijn er sporen en/of structuren aanwezig? Zo ja: wat is de aard, omvang, datering en conserveringstoestand van de sporen en structuren?

Tijdens het onderzoek werden geen bewoningssporen aangetroffen. Wel werd een spoor van landgebruik aangetroffen in de vorm van een perceel greppel. De perceel greppel betreft een circa 1,50 m brede en circa 0,60 m diepe, noordwest-zuidoost georiënteerde greppel. Deze greppel staat weergegeven op de kadastrale minuut uit 1811-1832 en een bonnekaart uit 1892 en is waarschijnlijk niet ouder dan de 19^e eeuw. In de greppel werd geen vondstmateriaal aangetroffen. Verder werden recente sporen en enkele natuurlijke sporen aangetroffen.

2. Welke materiaalcategorieën zijn aanwezig en hoe is de conserveringstoestand van de diverse vondstcategorieën?

Tijdens het onderzoek werd geen vondstmateriaal aangetroffen.

3. Wat is de ruimtelijke spreiding van de archeologische resten, zowel horizontaal als verticaal/stratigrafisch?

De perceel greppel uit de Nieuwe tijd werd aangetroffen aan de oostzijde van werkput 1, deel 2 op een diepte van circa 0,20 m beneden het maaiveld, onder het moderne bouwzand.

4. Hoe ziet de bodemopbouw eruit en komt dit overeen met het beeld uit het vooronderzoek?

De bodemopbouw in het plangebied is van onder naar boven als volgt: het opgravingsvlak is aangelegd in de top van het dekzand oftewel de C-horizont. Deze bevond zich op een diepte van circa 0,50 m (circa 10 m +NAP) beneden het maaiveld. In werkput 1, deel 1 en deel 2 lag direct op het dekzand een circa 20 cm dik restant van een cultuurdek. Het cultuurdek is afgetopt en afgedekt door modern bouwzand en bestrating (werkput 1, deel 1) en door modern bouwzand en graszoden (werkput 1, deel 2).

5. Welke nadere informatie kan dit onderzoek opleveren met betrekking tot het ontstaan en de bewoningsgeschiedenis van het gebied?

Volgens de kadastrale minuut uit 1811-1832 en de bijbehorende Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel (OAT), vormde de perceel greppel in de 19^e eeuw de begrenzing tussen een huis en erf (perceelnummer 131) en tuin (perceelnummer 130) beiden destijds in bezit van rentenier dhr. F.H.A.P. van Erckelens uit Putten.

6. Welke relatie kan gelegd worden tussen de mogelijk aanwezige archeologisch resten en vindplaatsen in de ruimere omgeving?

Er zijn geen bewoningssporen aangetroffen tijdens het onderzoek.

7a. Hoe verhouden de resten zich tot het onderzoek aan het Husselerveld van het ARC uit 2004?

Er zijn geen bewoningssporen aangetroffen tijdens het onderzoek.

7b. Wat voegen de resten toe aan het onderzoek uit 2004?

N.v.t.

4.2 Conclusies

Tijdens het proefsleuvenonderzoek is gebleken dat in het plangebied sprake is van een afgetopt cultuurdek. De overgang naar het daaronder liggende dekzand, de C-horizont, was abrupt. De oorspronkelijke bodemopbouw is verstoord. Tijdens het onderzoek zijn behalve meerdere recente sporen en natuurlijke sporen ook een spoor van landgebruik aangetroffen in de vorm van een perceel greppel. Volgens de kadastrale minuut uit 1811-1832 en de bijbehorende Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel, vormde de perceel greppel in de 19^e eeuw de begrenzing tussen een huis met erf en een tuin. Funderingsresten van dit huis kunnen nog aanwezig zijn in het plangebied.

5. Archeologische waardering en selectieadvies

5.1 Waardering¹⁵

Inleiding

Om tot een afgewogen oordeel te komen over de archeologische waarde van een archeologisch interessante locatie dient volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie een vastomlijnde procedure te worden

---

¹⁵ volgens specificatie VS 06

gevolgd.¹⁶ Eerst dient een standaard scoringstabel ingevuld te worden. Aan de hand van een aantal parameters, te weten belevingsaspecten, fysieke criteria en inhoudelijke criteria, wordt de score bepaald.

Bij een bovengemiddelde score voor fysieke kwaliteit (vijf of zes punten) is een vindplaats in principe behoudenswaardig. Bij een middelmatige tot lage score (vier punten of minder) voor de belevingswaarde en fysieke kwaliteit, wordt naar de inhoudelijke kwaliteitscriteria gekeken om te bekijken of de vastgestelde vindplaats behoudenswaardig is. Indien te verwachten is dat op één van deze criteria hoog wordt gescoord, worden de archeologische vindplaatsen behoudenswaardig geacht.

Vindplaatsen die op grond van hun fysieke kwaliteit als in principe behoudenswaardig zijn aangemerkt, worden vervolgens gewaardeerd op hun inhoudelijke kwaliteit. Eerst vindt een afweging plaats op de eerste drie inhoudelijke kwaliteitscriteria; zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde. Bij een bovengemiddelde score van zeven punten of meer wordt de vindplaats als behoudenswaardig aangemerkt. Bij een lagere inhoudelijke waardering (minder dan zeven punten) wordt nagegaan of het criterium representativiteit van toepassing is. Zo ja, dan wordt een voorstel gedaan voor een als behoudenswaardig aan te merken steekproef per categorie. De overige vindplaatsen zijn niet behoudenswaardig.

Om tot een afweging te kunnen komen, wordt daarbij een intervallschaal gehanteerd, waarbij meetwaarden (scores 1, 2 of 3) worden toegekend aan de scores 'laag', 'midden' en 'hoog'. De wijze waarop deze waardering tot stand is gekomen is terug te vinden op de website van de SIKB (www.SIKB.nl).

Voor het plangebied Kraakweg 14, zijn de factoren als volgt ingevuld (tabel 5.1):

Beleving

Bij beleving gaat het om zichtbare monumenten waarbij de criteria schoonheid en herinnering worden gebruikt. Aangezien er geen zichtbare monumenten zijn aangetroffen, zijn deze criteria hier niet van toepassing.

Fysieke kwaliteit

De fysieke kwaliteit wordt bepaald door de mate waarin archeologische overblijfselen nog intact en in hun oorspronkelijke positie aanwezig zijn. Binnen deze waarde wordt onderscheid gemaakt tussen de criteria gaafheid en conservering. De gaafheid en conservering krijgen een lage score. Het enige aangetroffen spoor van landgebruik, een perceel greppel is wel gaaf, maar vermoedelijk niet ouder dan begin 19^e eeuw.

Inhoudelijke kwaliteit

Binnen de inhoudelijke kwaliteit staan vier criteria centraal: zeldzaamheid, informatiewaarde, ensemblewaarde en representativiteit. In het geval van dit onderzoek krijgen de zeldzaamheid, de informatiewaarde en de representativiteit een lage waardering (tabel 5.1) als gevolg van de betrekkelijk geringe ouderdom. Op zich scoort de ensemblewaarde hoger omdat de perceel greppel in verband kan worden gebracht met de vroegere bewoning in het plangebied van vóór 1811-1832.

Op grond van het waarderingscriteria is af te leiden dat de onderzoekslocatie niet behoudenswaardig is.

---

¹⁶ SIKB 2010.

Waarden	Criteria	Scores		
		Hoog	Midden	Laag
Beleving	Schoonheid	Wordt niet gescoord		
	Herinneringswaarde	Wordt niet gescoord		
Fysieke kwaliteit	Gaafheid			1
	Conservering			1
Inhoudelijke kwaliteit	Zeldzaamheid			1
	Informatiewaarde			1
	Ensemblewaarde		2	
	Representativiteit			1

Tabel 2: Scoretabel ter waardering van de vindplaats.

5.2 Selectieadvies¹⁷

Binnen de grenzen van het plangebied zijn geen behoudenswaardige archeologische resten aangetroffen. Om die reden wordt aanbevolen geen vervolgonderzoek te laten uitvoeren bij bodemverstorende activiteiten. Het definitieve selectiebesluit zal worden genomen door de bevoegde overheid, de gemeente Putten.

Bovenstaande vormt een selectieadvies. Met nadruk willen wij de opdrachtgever erop wijzen dat dit advies nog niet betekent dat in deze fase van het vergunningsverleningstraject reeds bodemverstorende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernomen. De resultaten van dit onderzoek dienen vooraleerst te worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Putten). Deze neemt vervolgens een definitief selectiebesluit.

Er is geprobeerd een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethoden. De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Syntheegra wil de opdrachtgever er daarom op wijzen dat, indien tijdens de werkzaamheden een (mogelijke) archeologische vondst wordt gedaan dan geldt de wettelijke meldingsplicht, zoals omschreven in artikel 5.10 van de Erfgoedwet bij de minister. Uit praktisch oogpunt kan een dergelijke toevalsvondst bij de gemeente worden gemeld.

---

¹⁷ volgens specificatie VS 07

Bronnen

Literatuur

Bakker, H. de en J. Schelling, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland, de hogere niveaus*. Staring Centrum, Wageningen.

Blom, M.C. 2004: *Een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van proefsleuven op het Husseleveld te Putten (Gld.)*. ARC-publicaties 110, Groningen

Carmiggelt, A. & P. Schulten. 2002: *Veldhandleiding Archeologie*, KNA-Leidraad 1. Zoetermeer.

Diepenveen-Jansen, M. en J. Kaarsemaker, 2004: *Publicatiewijzer voor de archeologie*, Amsterdam.

Huisman, D.J. 2006: *Eerste hulp bij kwetsbaar vondstmateriaal*, KNA-Leidraad. Gouda.

Mulder, E.F.J. de, M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhoff, Groningen/Houten.

Stevens, F., 2020: *PvE IVO-P Kraakweg 14 te Putten*. Syntegra rapport S200029, versie 1 30-6-2020. Leusden.

Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, 2018: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1*. SIKB, Gouda.

Internet (geraadpleegd juli 2020)

<https://zoeken.cultureelerfgoed.nl/>

Bijlagen:

Bijlage 1:   Overzicht van relevante geologische en archeologische   tijdvakken

Overzicht geologische en archeologische tijdvakken

Ouderdom in jaren	Chronostratigrafie						MIS	Lithostratigrafie					
11.755 12.745 13.675 14.025 15.700 29.000 50.000 75.000 115.000 130.000 370.000 410.000 475.000 850.000 2.600.000	Kwartair	Laat	Holoceen				1	Formaties: Naaldwijk (marien), Nieuwkoop (veen), Echteld (fluviaatiel)		Formatie van Beegden			
			Laat	Weichselien (ijstijd)	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas (koud)	2	Formatie van Kreftenheye					
						Allerød (warm)							
						Vroege Dryas (koud)							
						Bølling (warm)							
						Laat-Pleniglaciaal							
				Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)	Midden-Pleniglaciaal	3							
					Vroeg-Pleniglaciaal	4							
					Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)	5a							
		5b											
		5c											
		5d											
		Eemien (warme periode)				5e	Eem Formatie						
		Midden	Midden	Saalien (ijstijd)							6	Formatie van Urk	Formatie van Drente
				Holsteinien (warme periode)							Formatie van Sterksel		
				Elsterien (ijstijd)									
				Cromerien (warme periode)									
			Vroeg	Vroeg	Pre-Cromerien								

Cal. jaren v/n Chr.	¹⁴ C jaren	Chronostratigrafie		Pollen zones	Vegetatie	Archeologische perioden			
1950	0	Laat	Subatlanticum koeler vochtiger	Vb2	Loofbos eik en hazelaar overheersen haagbeuk veel cultuurplanten rogge, boekweit, korenbloem	Nieuwe tijd			
-1500				Vb1		Middeleeuwen			
-450				Va		Romeinse tijd			
0		Midden	Subboreaal koeler droger	IVb	Loofbos eik en hazelaar overheersen beuk>1% invloed landbouw (granen)	IJzertijd			
-12				IVa		Bronstijd			
-800	815					Neolithicum			
-2000	2650	III	Loofbos eik, els en hazelaar overheersen in zuiden speelt linde een grote rol						
3755	5000								
-4900									
-5300		Vroeg	Boreaal warmer	II	den overheerst hazelaar, eik, iep, linde, es	Mesolithicum			
7020	8000								
-8240	9000								
-8800		Vroeg	Preboreaal warmer	I	eerst berk en later den overheersend				
11.755	10.150								
12.745	10.800								
13.675	11.800	Laat-Pleistoceen	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas	LW III	parklandschap	Laat-Paleolithicum		
14.025	12.000			Allerød	LW II	dennen- en berkenbossen			
15.700	13.000			Vroege Dryas	LW I	open parklandschap			
-35.000				Bølling		open vegetatie met kruiden en berkenbomen			
75.000		Midden-Pleistoceen	Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)			perioden met een poolwoestijn en perioden met een toendra	Midden-Paleolithicum		
115.000						Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)			perioden met bos en perioden met een subarctisch open landschap
130.000									Eemien (warme periode)
-300.000		Midden-Pleistoceen	Saalien (ijstijd)				Vroeg-Paleolithicum		

Chronostratigrafie voor Noordwest-Europa volgens Zagwijn (1974), Vandenberghe (1985) en De Mulder *et al.* (2003). Lithostratigrafie volgens De Mulder *et al.* (2003). Mariene isotoop stadium (MIS) volgens Bassinot *et al.* (1994). Atmosferische data volgens Stuiver *et al.* (1998). Zuurstofisotoop calibratie (OxCal) versie 3.9 Bronk Ramsey (2003), toegepast op het Laat-Weichselien en het Holoceen. Archeologische periode-indeling en ouderdom volgens de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Vegetatie bewerkt volgens Berendsen (2000). Pollenzones volgens P. Vos & P. Kiden (2005).

Bijlage 2: Allesporenkaart

Bijlage 3: Sporenlijst

Bijlage 3: Sporenlijst

Putnr	Vlaknr	Spoornr	Aardspoor	Vlakkvorm	NAP_boven
1	1	1	Natuurlijke verstoring	Ovaal	10,11 m +NAP
1	1	2	Natuurlijke verstoring	Ovaal	10,11 m +NAP
1	1	3	Natuurlijke verstoring	Ovaal	10,11 m +NAP
1	1	4	Recente verstoring	Rechthoek met ovale kern	10,05 m +NAP
1	1	5	Perceelsgreppel	Lineair	10,11 m +NAP
1	1	999	Recente verstoring	XXX	XXX
1	1	1000	Modern bouwzand	Laag	10,40 m +NAP
1	1	2000	Cultuurdek	Laag	10,20/10,30 m +NAP
1	1	5000	Dekzand (C-horizont)	Laag	10,10/10,20 m +NAP

